

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ
ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

Τμήμα Νοσηλευτικής
Πανεπιστημίου
Πελοποννήσου

Ιατρικός Σύλλογος
Λακωνίας

Ι.Ο.Α.Σ. ΠΑΝΟΣ
ΜΥΛΩΝΑΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΟΔΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΒΙΑΣ

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΛΚΟΟΛ ΣΤΗΝ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ: ΝΕΟΤΕΡΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

ΚΑΡΑΛΕΞΗ ΜΑΡΙΑ, ΠΕΤΡΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ, ΕΚΠΠΑ

Ελληνική Εταιρία Κοινωνικής Παιδιατρικής και Προαγωγής της Υγείας,
27^ο Συνέδριο, Συνδιοργάνωση Πόλη Φιλική στο Παιδί
Μονεμβασιά, 09-11/10/2015

“Of all the substances of abuse (including cocaine, heroin, and marijuana), alcohol produces, by far, the most serious neurobehavioral effects in the fetus.”

—*Institute of Medicine*
Report to Congress, 1996

Κατάχρηση αλκοόλ-Ορισμοί: “Standard drink”

**12 fl oz of
regular beer**

=

**8–9 fl oz of
malt liquor**
(shown in a
12 oz glass)

=

**5 fl oz of
table wine**

=

**1.5 fl oz shot of
80-proof spirits**
("hard liquor"—
whiskey, gin, rum,
vodka, tequila, etc.)

about 5%
alcohol

about 7%
alcohol

about 12%
alcohol

about 40%
alcohol

The percent of “pure” alcohol, expressed here as alcohol by volume (alc/vol), varies by beverage.

Κατάχρηση αλκοόλ- Ορισμοί

• Βαρύς περιστασιακός χρήστης αλκοόλης:

- 4+ standard drinks/περίσταση ♀
- 5+ standard drinks/περίσταση ♂
- 7+ ποτά/εβδομάδα ♀

• Εξάρτηση από το αλκοόλ: 3+ συνεχόμενοι 12 μήνες με

- Ανοχή
- Απόσυρση
- Χρήση περισσότερο από το προβλεπόμενο
- Ανεπιτυχής έλεγχος/διακοπή της κατάχρησης
- ↑ χρόνου κατάχρησης ουσιών
- ↓ κοινωνικών/ επαγγελματικών/ ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων
- Συνέχιση κατάχρησης παρά τα σωματικά/ψυχικά προβλήματα

Κατάχρηση αλκοόλ- Ορισμοί

Κατάχρηση αλκοόλ: 1+
συνεχόμενοι 12 μήνες με:

- Αποτυχία ρόλου
- Έκθεση σε επικίνδυνες καταστάσεις
- Νομικά προβλήματα
- Κοινωνικά / διαπροσωπικά προβλήματα

Διαταραχή κατάχρησης αλκοόλ:

- DSM-V (2013)
- Λίστα 11 αντικειμένων
- Μέτρια: 2 ή 3 κριτήρια +
- Βαριά: ≥ 4 κριτήρια +

Αλκοόλ και Εγκυμοσύνη

- **20%** εγκύων γυναικών παραδέχονται κατάχρηση του αλκοόλ ή άλλων φαρμάκων.
- **Επίπτωση ♀ στις έγκυες:**
 - 2%: ≥ 5 ποτά/περίσταση 5+ μέρες/τελευταίο μήνα
 - 28% ≥ 5 ποτά
 - 21% ≥ 45 ποτά/ μήνα
- **~50% μη-προγραμματισμένες κυήσεις:**
 - 50% δεν γνωρίζουν ότι είναι έγκυες
 - 45% πίνουν χωρίς να γνωρίζουν
 - ~5% ♀ πίνουν ≥ 6 ποτά/ εβδομάδα

Επιπτώσεις αλκοόλ στο έμβρυο

- Drinking at any stage of pregnancy can affect development of your **baby's brain**.
- Drinking alcohol increases your risk of **miscarriage, stillbirth and having a low-birth weight** baby.
- The effects of FAS and other alcohol-related conditions last a **LIFETIME!**

Συστηματική ανασκόπηση: Μεθοδολογία

- Ανασκόπηση της βιβλιογραφικής βάσης Pubmed
- Από 01/01/2012 έως 01/01/2015 για την αναζήτηση των πιο πρόσφατων σχετικών δημοσιεύσεων.
- 70 δημοσιεύσεις → 32 σχετικές με το θέμα.

Συστηματική ανασκόπηση: Αποτελέσματα

- Μ. Βρετανία 2014 (cohort μελέτη 1303 γυναίκες 18-45 ετών):
 - Το 1^ο τρίμηνο της κύησης: περίοδος με το μεγαλύτερο κίνδυνο νεογνικών επιπλοκών από την επίδραση του αλκοόλ.
 - Η εβδομαδιαία κατανάλωση >2 μονάδων (ισοδύναμου με 20ml ή 16g) αλκοόλης στο 1^ο τρίμηνο κύησης σχετίστηκε με στατιστικά σημαντική αύξηση του κινδύνου νεογνικών επιπλοκών, όπως μικρό για την ηλικία κύησης νεογνό και προωρότητα (ΣΚ: 2.00, 95%ΔΕ: 1.20-3.40 και ΣΚ: 3.50, 95% ΔΕ: 1.10-11.20, αντίστοιχα). (Nykjaer, 2014)
- Σε 2 μελέτες: η εβδομαδιαία κατανάλωση >4 μονάδων αλκοόλης σχετίστηκε με στατιστικά σημαντική αύξηση της νεογνικής θνησιμότητας.

Συστηματική ανασκόπηση: Αποτελέσματα

- Σε 25 μελέτες διαπιστώθηκε:
- Η κατανάλωση ≤ 2 μονάδων αλκοόλης/εβδομάδα, καθώς και η περιστασιακά υπερβολική (≥ 4 μονάδες/μήνα) κατανάλωση δεν σχετίζονται με συγγενείς ανωμαλίες (ΣΚ: 0.9, 95%ΔΕ: 0.7-1.3) ή νευροαναπτυξιακές διαταραχές (ΣΚ: 0.8, 95%ΔΕ: 0.6-1.2) του παιδιού στην ηλικία των 5 ετών.
- 7 μελέτες ανέδειξαν αυξημένο, αλλά όχι στατιστικά σημαντικό, κίνδυνο νεογνικών επιπλοκών σε γυναίκες που κατανάλωναν ≤ 2 μονάδες αλκοόλης/εβδομάδα.

Ανάγκη για νέες κατευθυντήριες οδηγίες

- Η καθημερινή κατανάλωση αλκοόλ πρέπει να αποφεύγεται στη διάρκεια της κύησης, ενώ η **εβδομαδιαία κατανάλωση ≤ 2 μονάδων αλκοόλης μετά το 1^ο τρίμηνο** είναι πιθανό να μη σχετίζεται με νεογνικές επιπλοκές.
- Απαραίτητος ο καθορισμός σαφών κατευθυντήριων οδηγιών για την κατανάλωση αλκοόλ στην εγκυμοσύνη, με σκοπό την ενημέρωση των γυναικών για τους κινδύνους που ελλοχεύει η υπερβολική και/ή τακτική κατανάλωση, χωρίς να υπερεκτιμάται ο κίνδυνος όταν η κατανάλωση γίνεται με μέτρο.

